

JAARVERSLAG 2008

van de
Stichting Hulp aan Papua's in Nood
St. Jacobsstraat 203
3511 BP UTRECHT

INHOUDSOPGAVE

Pagina

JAARVERSLAG

I. Algemeen	3
II. Vaststelling jaarrekening voorgaand boekjaar	3
III. Bestuursverslag; meerjarenoverzicht en meerjarenbegroting	4 - 23

BIJLAGEN

Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2008	24
2. Staat van baten en lasten over 2008	25
3. Lastenverdeling 2008	26
4. Personeelskosten	27
5. Kasstroomoverzicht	28
6. Toelichting	29
6.1 Algemeen	29 - 30
6.2 Toelichting op de balans	31 - 35
6.3 Toelichting op de staat van baten en lasten	36 - 39
7. Kengetallen en overige informatie	40
8. Staat van aanschafwaarden en afschrijvingen 2008	41
<u>Overige gegevens</u>	
9. Accountantsverklaring	42

De bedragen zijn weergegeven in hele euro's

Dit rapport bestaat uit de pagina's 1 tot en met 42

I. Algemeen

Dit jaarverslag bestaat uit twee delen:

1. Het inhoudelijke deel, waarin bestuur en werkkapparaat verslag doen van de werkzaamheden in het verslagjaar.
2. Het financiële deel waarin de jaarrekening inclusief toelichting een weergave is van de baten en lasten gedurende het verslagjaar.

De stichting is op 23 februari 1972 opgericht voor onbepaalde tijd.

De doelstelling luidt volgens artikel 2, lid 1 van de statuten:

“Het behartigen van het welzijn van de in nood verkerende autochtone bevolking van het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea (West-Papua, West Irian of Papua), door haar alle mogelijke financiële, materiële en morele steun te verlenen; alsmede voorlichting en/of bewustmaking, zowel hier in Nederland als elders met betrekking tot de situatie in het voormalige Nederlands Nieuw-Guinea. Alles in de ruimste zin van het woord”.

Het bestuur van de stichting bestaat ultimo 2008 uit de volgende leden:

mevrouw W.W.F. (Wyske) Inggamer(voorzitter), mevrouw M.M.(Maaïke) te Rietmole(secretaris), de heer R.E.(Rob) van de Lustgraaf(penningmeester) en de heren A.N. (At)Ipenburg, G.(Geart) Benedictus, S.D.(David) Itaar en W.G.(Wim) Westerbaan(algemene bestuursleden).

De directie van de stichting wordt gevoerd door de heer J.A. (Jeroen)Overweel.

De stichting Hulp Aan Papua's In Nood is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41113659.

Bij de belastingdienst is de Stichting Hapin bekend als algemeen nut beogende instelling(ANBI), onder fiscaalnummer 8040.33.730.

HAPIN heeft sinds 1 juli 2001 het Keurmerkcertificaat met registratienummer 123-01 van het Centraal Bureau Fondsenwerving.

II. Vaststelling jaarrekening voorgaand boekjaar

In de bestuursvergadering van 4 december 2008 is de jaarrekening 2007 zoals opgenomen in het jaarverslag 2007 vastgesteld en goedgekeurd.

III. Bestuursverslag

Dit bestuursverslag heeft voor het eerst een aparte paragraaf, waarin het bestuur zich verantwoordt voor haar bestuurlijk functioneren (de verantwoordingsverklaring).

Daarnaast wordt er naar de ontwikkelingen van de organisatie in Nederland en in Papua gekeken.

Tot slot wordt een uitgebreid overzicht gegeven over de werkerreinen van Hapin.

1. Verantwoordingsverklaring

Dit jaarverslag is opgesteld conform de nieuwe Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De verantwoordingsverklaring van het bestuur is onderdeel van de nieuwe richtlijnen van het Centraal Bestuur Fondsenwerving. In dit bestuursverslag is de verantwoordingverklaring integraal opgenomen.

Drie principes:

Het bestuur van HAPIN onderschrijft de volgende principes:

1. Binnen de instelling dient de functie 'toezichhouden' duidelijk te zijn gescheiden van het besturen dan wel de uitvoering.
2. De instelling dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen zodat effectief en efficiënt wordt gewerkt aan het realiseren van de doelstelling(en).
3. De instelling streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en het aannemen en verwerken van wensen, verlangens en klachten.

Principe 1: Toezichhouden en besturen

Hoe is intern toezicht op bestuurlijke en/of uitvoerende taken georganiseerd en hoe wordt daaraan uitvoering gegeven?

Het bestuur bepaalt het beleid van de stichting. Het bestuur is verantwoordelijk voor beleidsvorming en verantwoording, het houdt toezicht op en controleert de uitvoering van de bestuursbesluiten door het bureau en ondersteunt de vaste staf en vrijwilligers bij de uitoefening van hun taken. Het bestuur van HAPIN is een bestuur op afstand. Dat betekent dat de verantwoordelijkheid en bevoegdheden bij de uitvoering van taken gedelegeerd zijn aan de directeur. Het bestuur bepaalt vooraf de ruimte waarbinnen de staf kan werken en controleert achteraf.

In geval van goedkeuring van projecten en studiebeurzen zijn de volgende afspraken vastgelegd:

Tot een bedrag van € 5.000 beslist de directeur.

Tussen € 5.000 en € 12.500 heeft de directeur toestemming nodig van de voorzitter en de penningmeester.

Bij bedragen boven € 12.500 is er toestemming van het gehele bestuur nodig.

Om de bestuurlijke taak goed uit te kunnen voeren heeft de staf de verplichting het bestuur adequaat te informeren.

Het bestuur of leden van het bestuur waren in 2008 actief betrokken bij:

- Vier maal een plenaire vergadering met de staf
- Een brainstormsessie met prof. Dr. Ed Peelen over donateurwerving
- Een informele sessie met bestuur en staf over externe communicatie
- Overleg over studiebeurzen programma
- De keuze van een (nieuwe) accountant

Hoe wordt er gewerkt aan een optimale samenstelling van het bestuur?

Het bestuur streeft naar een samenstelling van vijf tot zeven leden, waarbij vertegenwoordiging van een aantal competenties wordt nagestreefd.

Alle leden van het bestuur hebben de verklaring, bijlage 12 van het reglement CBF-keur (uitgiftedatum november 2007) ingevuld en ondertekend.

Volgens de in 2008 geldende statuten hebben de bestuursleden een zittingstermijn van telkens vier jaar. Het aantal herbenoemingen is niet beperkt.

In de bestuursvergadering van maart 2008 is een rooster van aftreden opgesteld.

Hieronder volgt een overzicht van de bestuursleden, hun functie, bestuurlijk en maatschappelijk

Overzicht bestuur HAPIN

Naam	Bestuursfunctie en profiel	Bestuurslid sinds	Maatschappelijke functie
W.W.F.(Wytske) Inggamer	Voorzitter Fondsenwerving	2006	Adviseur interne communicatie TU Delft
R.E.(Rob) van de Lustgraaf	Penningmeester	2007	Vennoot adviesbureau AEF; organisatieadviseur
M.M. (Maaïke) te Rietmole	Secretaris Hoger onderwijs	2007	Professional Sociale Zekerheid Maandag B.V. Beleidsmedewerker Jeugd, Onderwijs en Jeugdgezondheidszorg
A.N.(At) Ipenburg	Lid Onderwijs	2006	Predikant Webmaster http://remonstranten.org
G.(Geart) Benedictus	Lid	2007	Veterinair consultant, 2 commissariaten, voorzitter diverse organisaties (natuurvereniging, brancheorganisatie), vicevoorzitter provinciale staten Fryslân
W.G.(Wim) Westerbaan	Lid Studiebeurzen	2007	Groepswerker in de verslavingszorg
S.D.(David) Itaar	Lid	2007	Directeur Welzijnsinstelling

Notulen en besluiten van de plenaire vergaderingen zijn vastgelegd.

Het bestuur ontvangt, met uitzondering van de gebruikelijke vergoeding voor reiskosten e.d., geen vergoedingen

Principe 2: Optimale besteding der middelen

Hoe worden de richtinggevende doelstellingen benoemd?

Het bestuur geeft richting aan de doelstellingen van de organisatie door:

1. vaststellen van het meerjarenbeleidplan en de meerjarenbegroting
2. vaststellen van de jaarplannen en begrotingen
3. vaststellen van het beleid inzake projectensteun en het studiebeurzenprogramma

Hoe wordt de uitvoering van de interne processen gemonitord en geëvalueerd?

Allereerst door kritische beoordeling van het jaarverslag. Daarnaast steunt het bestuur op bevindingen van de accountant en Oxfam Novib.

Als er naar aanleiding van de controle door de accountant of evaluatie door andere externe partijen verbeterpunten worden voorgesteld worden deze in de bestuursvergaderingen behandeld.

Principe 3: Optimale relaties met belanghebbenden

Wie zijn de belanghebbenden van HAPIN?

De belanghebbenden van HAPIN zijn personen en organisaties in Nederland en in Indonesië.

De achterban van HAPIN in Nederland zijn particulieren, bedrijven, onderwijsinstellingen, veteranen, vrijwilligers en jongeren. Andere belanghebbenden zijn Oxfam Novib, Stichting de Lichttoren, Stichting Weeshuizen Nijkerk.

Belanghebbenden van HAPIN in het buitenland, specifiek het Indonesische deel van Nieuw Guinea en de onafhankelijke staat Papua New Guinea, zijn onze projectadviseurs, de studie(beurs)coördinatoren, onderwijsinstellingen, studenten, jongeren.

Wat is de inhoud en kwaliteit van de aan belanghebbenden verstrekte informatie?

Allereerst is er algemene informatie ten behoeve van de belanghebbenden. Daarnaast zijn er maatwerkrapportages, zoals de inhoudelijke en financiële rapportages. Deze worden (voor zover nodig) gemaakt naar de behoeften, eisen en wensen van de belanghebbende.

Hoe wordt de informatie verstrekt?

Informatie wordt op diverse manieren verstrekt: regelmatig verschijnende nieuwsbrief, website, rapportages aan sponsors, jaarverslag, meerjarenbeleidplan, folders, bezoeken van reünies van veteranen.

Is de communicatie zodanig ingericht dat de informatie relevant, duidelijk en toegankelijk is voor belanghebbenden?

Hapin heeft nog geen specifiek doelgroepenbeleid. Er is wel een begin gemaakt om soorten donateurs/belanghebbenden te onderscheiden. In de tweede helft van 2009 wordt dit onderdeel verder uitgewerkt.

Op welke manier gaat HAPIN om met ideeën, opmerkingen, wensen en klachten van belanghebbenden?

Hapin heeft een klachtenprocedure. Het streven is om klachten direct te behandelen. Het aantal klachten wordt tot nu toe niet bijgehouden. Het nieuwe donateuradministratiesysteem heeft de registratiemogelijkheden wel, maar er wordt nog niet structureel gebruik van gemaakt.

2. Organisatorische ontwikkelingen

Algemeen

Na het moeilijke jaar 2006 is in 2007 hard gewerkt aan het op orde brengen van de organisatie. Het bestuur bereikte het streefgetal van zeven leden en de scheiding tussen bestuur en werkorganisatie werd volledig doorgevoerd. Met een vernieuwd ploegje medewerkers en vrijwilligers kon in een beter geoutilleerd kantoor verder gewerkt worden aan bijvoorbeeld de verbetering van de website en het vernieuwen van PR materiaal. In 2008 is met het nieuwe bestuur verder gegaan met de uitwerking van de verhouding tussen bestuur en werkorganisatie.

HAPIN is een kleine organisatie met een zelfsturend team in Nederland. De directeur bewaakt de samenhang en kwaliteit van de activiteiten. Het zelfsturend team legt verantwoording af aan het bestuur.

De instelling van een bedrijfsbureau per 1 april 2007 is succesvol gebleken. De taken op het gebied van de bedrijfsadministratie (financiële -, donateurs- en projectenadministratie), personeelsadministratie, facilitaire zaken en ict zijn samengevoegd. De directie kan zich daardoor meer met inhoudelijke taken, externe contacten en de ontwikkeling van het projectenprogramma op Papua bezighouden.

Het team is verantwoordelijk voor het (doen) uitvoeren van de werkzaamheden van Hapin, de uitvoering en voorbereiding van de bestuursbesluiten en de aansturing van de vrijwilligers. Daarnaast is het team verantwoordelijk voor de aansturing en coördinatie van de werkzaamheden van de Papua Adviesraad in Papua en voor de contacten met en de administratie van projecten en partners in Papua en elders. Tot slot is het team verantwoordelijk voor de uitvoering van het studiebeurzenprogramma.

Personele ontwikkelingen

Eind 2008 deed de school waar onze collega, Wietse Tolsma, als geschiedenisdocent werkzaam is, een beroep op hem om toe te treden tot de schoolleiding. Een combinatie van zijn werk op het gebied van pr en fondsenwerving voor HAPIN en zijn werkzaamheden voor school zijn daardoor niet langer mogelijk. Door een terugloop in inkomsten uit particuliere giften en van donoren als Oxfam Novib is besloten om de plek van Wietse Tolsma niet op te vullen.

Met ingang van 1 januari 2009 bestaat het team van HAPIN nog uit:

Jeroen Overweel	directeur, programmacoördinator, fondsenwerving
Sophie Schreurs	studiebeurzen en website
Reinier de Lang	financiële- en donateursadministratie

Naast het kantoor van HAPIN in Nederland is er een HAPIN in Papua in ontwikkeling. Het contract van onze coördinator in Papua Jaap van der Werf is daartoe begin 2008 omgezet van een parttime contract in een full time contract. Door persoonlijke omstandigheden zijn de contracten met een tweetal adviseurs in 2008 beëindigd. Eind 2008 bestaat Hapin Papua uit 4 medewerkers.

Vrijwilligers

Hapin mag zich gelukkig prijzen met een aantal enthousiaste vrijwilligers. *Marl Pluijmen* houdt zich vooral bezig met de redactie van de website en levert journalistieke bijdragen aan publicaties. Met ingang van 2009 is zij aangesteld als eindredacteur van HapiNieuws. Hiermee vangt zij het verlies van Wietse Tolsma op. Helaas heeft *Mariken Teerling* minder kunnen doen aan de Papua-winkel door drukte in en met haar studie. Dankzij *Arna Rijsterborgh* is er een inventarisatie gemaakt van alle studenten die sinds 1972 mede dankzij een studiebeurs van HAPIN in Indonesië konden studeren aan Universiteit of Hogeschool. Zij heeft hiermee de basis gelegd voor het opzetten van een alumni vereniging. Ook is zij de motor geweest achter het op orde brengen van het HAPIN-archief, dat begin 2009 aangeboden is aan het IISG (Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis). Terwijl zij nog druk bezig was met het inventariseren van fondsen, is zij volkomen onverwacht overleden begin 2009. Haar wegvallen is een groot gemis. In 2008 is uitgebreid contact geweest met *Alje Drost*. Hij gaat in 2009 onder andere onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om studenten van mbo, hbo en universitaire opleidingen stage te laten lopen in Papua.

HAPIN heeft een vrijwilligersreglement, vrijwilligerscontracten en een verzekering voor vrijwillige medewerk(st)ers.

Comité van Aanbeveling

Drie leden van het Comité van Aanbeveling zijn betrokken geweest bij ons Projectenboekje.

De organisatie in Papua

In Papua heeft de aanstelling van een nieuwe coördinator in 2007 geleid tot een enorme verbetering in de communicatie met Papua, en daarmee een verhoging van de kwaliteit. Het functioneren van de adviesstructuur 'oude stijl' bleef echter problemen geven, waardoor er ook in 2008 teveel onevenwichtigheid optrad in de geografische spreiding van de gesteunde projecten. Daarentegen bleek het experiment in Merauke om met een organisatie samen te werken in plaats van met een individuele Hapin vertegenwoordiger uitstekend te werken. We gaan dus door met de flexibilisering van de adviesstructuur.

De coördinator in Papua speelt ook een rol in de volledig afgeronde saneringsoperatie van het studiebeurzenprogramma die vanuit het kantoor in Nederland wordt geleid. Alle procedures zijn gestandaardiseerd en de gelden worden nu rechtstreeks naar de studenten overgemaakt. De studiebeurSCOördinatoren hebben een meer begeleidende en coachende rol.

Met Papua New Guinea zijn de contacten verder geïntensiveerd. We werken nauw samen met betrouwbare partners in de steun aan onderwijs voor vluchtelingenkinderen.

Conclusie

We constateerden in 2007 dat we vanaf 2008 meer naar de toekomst konden gaan kijken. In juni 2008 is het beleidsplan 2008-2012 vastgesteld, dat richting geeft aan de besteding van de gelden uit het projectenfonds. Het projectenbeleid is gemoderniseerd en houdt rekening met de complexe situatie zoals die nu na 10 jaar reformasi en vervolgens Speciale Autonomie in Papua bestaat. In alle bescheidenheid probeert Hapin haar toegevoegde waarde in de ontwikkeling van Papua te definiëren en te realiseren.

In 2008 werd Hapin ook geconfronteerd met haar financiële toekomst. De reserves opgebouwd uit legaten namen af en tegelijkertijd zijn de reguliere inkomsten nog onvoldoende om het bestaande niveau van uitgaven te dekken. Het laatste twee jarencontract met onze institutionele donor Oxfam Novib werd beklonken in juli 2008, maar inkomsten uit andere bronnen bleven beneden verwachting. Hangende intensivering van fondsenwervende activiteiten werd aan het eind van 2008 besloten tot het doorvoeren van bezuinigingen.

Daartoe is ook de Meerjarenraming bijgesteld, waarbij de bezuinigingen vooral het werkapparaat betreffen. Voor zover mogelijk proberen we de bestedingen aan doelstelling Structurele hulp in stand te houden.

3 Papua en Hapin in 2008

Traditioneel lichten we er in een jaarverslag twee zaken uit: dit keer verkiezingen en transparantie, en landrechten. Daarnaast zeggen we kort iets over het milieu en de mensenrechten.

Verkiezingen en transparantie

Reeds vanaf medio 2008 is Indonesië in de greep van verkiezingskoorts. Nog tot ver in 2009 is het verkiezingstijd in Indonesië. Meer dan 40 partijen en hun kandidaten strijden her en der voor zetels in lokale wetgevende organen, in het Indonesisch aangeduid met het ene woord *legislatif*. Op 9 april 2009 worden de parlementsverkiezingen gehouden. In juli 2009 volgt de presidentsverkiezing.

Op het eerste gezicht lijkt het een 'feest der democratie', totdat onze contacten in Papua er meer over vertellen. Het sleutelwoord is 'corruptie'. Verteld wordt dat een plek in een van de (lokale) parlementen een uitstekende mogelijkheid biedt om te gaan 'graaien'. Ten eerste om de schulden die tijdens de campagne zijn opgebouwd weer af te lossen. Het begint met het geld dat je aan de partijleiding moet betalen voor een plek op de kandidatenlijst.

De campagne drukte heeft ook Hapin geraakt. Onze beoogde vertegenwoordiger in Sorong bekleedde tevens een belangrijke positie in een Papua vrouwenorganisatie. Plots was ze niet meer te bereiken. Zij bleek zich kandidaat gesteld te hebben voor het *legislatif*. In 2006 waren we op die manier ook onze man in Manokwari kwijtgeraakt. Hoe hoger de maatschappelijke positie van een Hapin adviseur, hoe groter de kans dat dit gebeurt.

Wamena was een plek waar een Hapin medewerker geconfronteerd werd met verkiezingsgeweld. Hij zag hoe het hoofd van de PPD (*Panitia Pemilihan Distrik*, Verkiezingscommissie van het District) door een woedende menigte achterna werd gezeten en uiteindelijk tot bloedens toe geslagen. Ons contact legde daarop uit dat er beschuldigingen waren van 'manipulasi data' en 'money politic'.

Corruptie is mogelijk door gebrek aan transparantie in met name de overheidsfinanciën. Als elders in Indonesië is er ook in Papua een beweging ontstaan die corruptie wil bestrijden door voorlichting aan de bevolking over de regels omtrent de overheidsbudgetten. Zelfs de gouverneur wordt aangeklaagd omdat overheidsdocumenten niet openbaar worden gemaakt. Ook Hapin partners proberen burgers bewuster te maken over de verplichtingen die de overheid heeft. Dat kan in de vorm van anticorruptie posters.

Zie onderstaand voorbeeld.

Vertaling: Van het overheidsbudget moet minimaal 20% voor onderwijs en 15% aan gezondheidszorg besteed worden. "Hopelijk voor corruptie 0%, toch paatje..."

Landrechten

Veel Papua's zijn van hun directe natuurlijke omgeving afhankelijk voor hun levensonderhoud. Een oud probleem is dat adat (gewoonterecht) landrechten niet of moeizaam erkend worden door de overheid. Nu steeds meer activiteiten in Papua zich richten op het weghalen van natuurlijke hulpbronnen (*extractive industries*) of grootschalige plantagelandbouw zijn inspanningen op het gebied van bescherming van adat landrechten belangrijker dan ooit. NGO's houden zich al enige tijd bezig met het in kaart brengen van adatgronden, maar verdere ontwikkeling van dat soort initiatieven is nodig. Zo worden er goede kaarten gemaakt, maar de stap naar erkenning van die kaarten wordt vaak niet gemaakt.

Bescherming van adat landrechten is een nieuw element in het Hapin beleid en vergt dus identificatie van initiatieven op dit gebied. Zo blijkt Yalhimo in Manokwari, inmiddels een partner, digitale kaarten te laten maken als laatste stap in het *participatory mapping* proces. Omdat ze daardoor handzaam zijn en makkelijk te updaten zijn ze zeer bruikbaar voor advocacy activiteiten. Ook in Jayapura en Merauke heeft Hapin partners die zich met landrechten bezighouden.

Niet verwonderlijk leidt *land grabbing* vaak tot conflicten tussen de oorspronkelijke eigenaars van de grond. Leiders worden gepaaid met reisjes, dure hotels en vrouwen. Sommigen gaan voor het snelle geld, anderen zijn verstandiger. Ook bij compensatie zonder verkoop rijst vaak de vraag wie recht heeft op hoeveel geld. Ook in dit opzicht kunnen duidelijke kaarten dus een enorme hulp zijn en dragen ze bij aan conflict preventie.

Milieu

Een van de grootste bedreigingen voor de landrechten in Papua is de conversie van bos naar palmolieplantages. NGO's in Papua vertrouwen de overheidsplannen niet, en vrezen massale verwoesting van het oorspronkelijke bos. In Merauke is ook een NGO voor landrechten opgericht. Soms gaat het goed, soms niet. Bij Bupul waren enorme lappen grond verkocht voor acht Rupiah (een-tweeduizendste euro!) per vierkante meter. In andere gevallen wordt er goed bemiddeld. De grond wordt dan niet verkocht, maar in bruikleen gegeven voor een vast bedrag per jaar, of voor een aandeel in de bedrijfsresultaten.

Internationaal is er een kentering gekomen in de waardering van *biogas*. Het is weliswaar schoner in gebruik, maar de productie ervan kan de CO2 uitstoot enorm doen toenemen. Dat komt door de conversie van bos naar plantages waar men in Papua voor vreest. Uitstoot van CO2 is vooral ernstig als veenbossen gekapt en verbrand worden, zoals in Kalimantan op grote schaal gebeurt. Op de lijst van uitstoot van broeikasgassen vond Indonesië zich hierdoor tot haar eigen schrik terug op de derde plaats, hoewel het geen geïndustrialiseerd land is.

Mensenrechten

Vergeleken met een jaar geleden is er weinig veranderd in de mensenrechtensituatie. Human Rights Watch ziet geen verbetering en PBI (Peace Brigades International) ziet zelfs een verslechtering. Leger en de politie zijn prominent aanwezig en mensenrechten schendingen in de afgelegen hooglanden kunnen vrijwel straffeloos doorgaan. De inertie in Jakarta op dit punt doet het wantrouwen onder de bevolking voortduren.

Vreedzame politieke activiteiten worden door het veiligheidsapparaat veelal opgevat als separatisme. In en om demonstraties zijn dit jaar weer mensen gedood. Als terugkerend fenomeen leveren vlagceremonieën met de Morgenster vlag lange gevangenisstraffen op.

Human rights defenders zelf worden ook in toenemende mate bedreigd, onrechtmatig vastgezet of hinderlijk gevolgd door veiligheidstroepen. Een in januari verschenen rapport van de speciale VN rapporteur Hina Jilani bevestigt dit.

Het hele jaar door heeft advocaat Sabar Iwanggin gevangen gezeten omdat hij een sms zou hebben doorgestuurd die de president beledigde. Hapin betaalde mee aan zijn verdediging. Begin 2009 is hij vrijgelaten.

4 Klein Projecten Fonds (KPF)

4.1. Inleiding

Het kleine projectenfonds heeft als algemeen doel het - in beginsel éénmalig en aanvullend - financieel ondersteunen van kleinschalige projecten op het basisniveau van lokale gemeenschappen in Papua, die bijdragen aan de duurzame verbetering van de sociale, economische en/of culturele positie van de autochtone bevolking van Papua.

Sinds het dit jaar vastgestelde beleidsplan hanteert Hapin hanteert 2 drempelcriteria waar een project aan moet voldoen:

1. Levensvatbaarheid (in de zin van *sustainability*: duurzaamheid)
2. Formulering van duidelijke te behalen resultaten

Op de volgende 3 criteria wordt getoetst:

3. Gender gelijkheid
4. Track record
5. Lokaal initiatief

Voor de punten geldt: hoe beter, hoe groter de kans op goedkeuring. Bij onvoldoende aandacht voor de genderverhoudingen wordt dit een punt voor verbetering tijdens de looptijd.

4.2. Start nieuw beleid voor het KPF

Op 24 juni is het nieuwe Hapin beleidsplan 2008-2012 door het bestuur goedgekeurd. In het projectenbeleid geeft Hapin aan in welk beleidsthema een project moet vallen. Ongeacht in welk beleidsthema een activiteit valt, *empowerment* van onze partners is in alle gevallen het doel. Dit Engelse woord vat samen dat we het liefst de Papua's en hun organisaties zelf beslissingsbevoegdheid geven, en dat onze interventies gericht zijn op een in de toekomst verder zelfstandig en levensvatbaar bestaan van de begunstigde organisaties. Het is, met andere woorden, niet de bedoeling dat organisaties afhankelijk worden van de steun van Hapin.

In het beleidsstuk zijn de argumenten aangegeven waarom we gekomen zijn tot onze keuze in de beleidsthema's. De eerste drie zijn de hoofdthema's, ook in termen van de te bestemmen fondsen.

- 1) Capaciteitsversterking van Papua's in brede zin (training, onderwijs etc)
- 2) Versterking civil society, met name als onderdeel van *good governance*
- 3) Economische projecten die de inkomenspositie van Papua's versterken
- 4) Bescherming van adat landrechten
- 5) Bevorderen culturele identiteit van Papua's

4.3 Thematische analyse

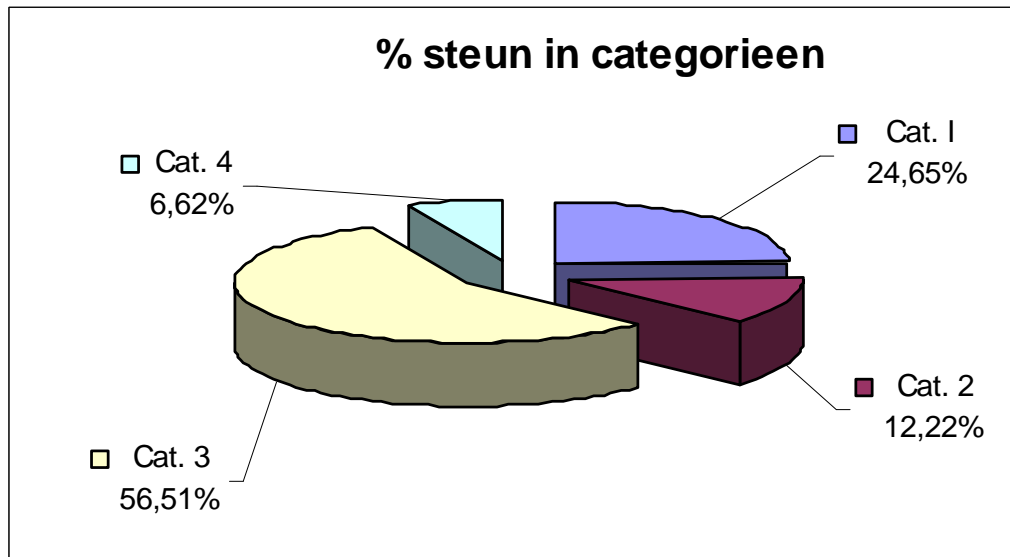
De inzet op de 5 bovengenoemde thema's is niet evenredig verdeeld. Dat hangt van de ontwikkeling van het programma en het verwachte aanbod van goede projecten. Bovendien zijn het streefpercentages, omdat Hapin vraaggericht werkt. Ons netwerk in Papua identificeert en faciliteert veelbelovende partners, maar het zijn altijd initiatieven vanuit de Papua samenleving waar we op reageren. Hierdoor kan vooraf nooit zekerheid gegeven worden over de percentuele verdeling van de inzet over de thema's.

Vanouds zijn capaciteitsversterking en steun aan ondernemersschap de twee hoofdpunten van beleid, met een beoogde besteding van respectievelijk 30 en 40%. De andere thema's bescherming landrechten, versterking *civil society* en culturele identiteit staan respectievelijk op 10, 15 en 5%.

In 2008 is uiteindelijk de volgende verdeling van de gelden over de thema's gerealiseerd.

Thema	%
1) Capaciteitsversterking van Papua's in brede zin (training, onderwijs etc)	25,65
2) Versterking <i>civil society</i> , met name als onderdeel van <i>good governance</i>	12,22
3) Economische projecten die de inkomenspositie van Papua's versterken	56,51
4) Bescherming van adat landrechten	6,62

Bovenstaand overzicht geeft verzamelpercentages weer. Per project zijn percentages voor de categorieën toegekend. In een project kunnen immers verschillende doelen nagestreefd worden. Zo heeft de bescherming van landrechten altijd wel een component 'versterking *civil society*'. Bij kleine economische projecten zit meestal een component 'capaciteitsversterking', omdat er bijvoorbeeld begeleiding wordt gegeven bij de ontwikkeling van het financieel management.

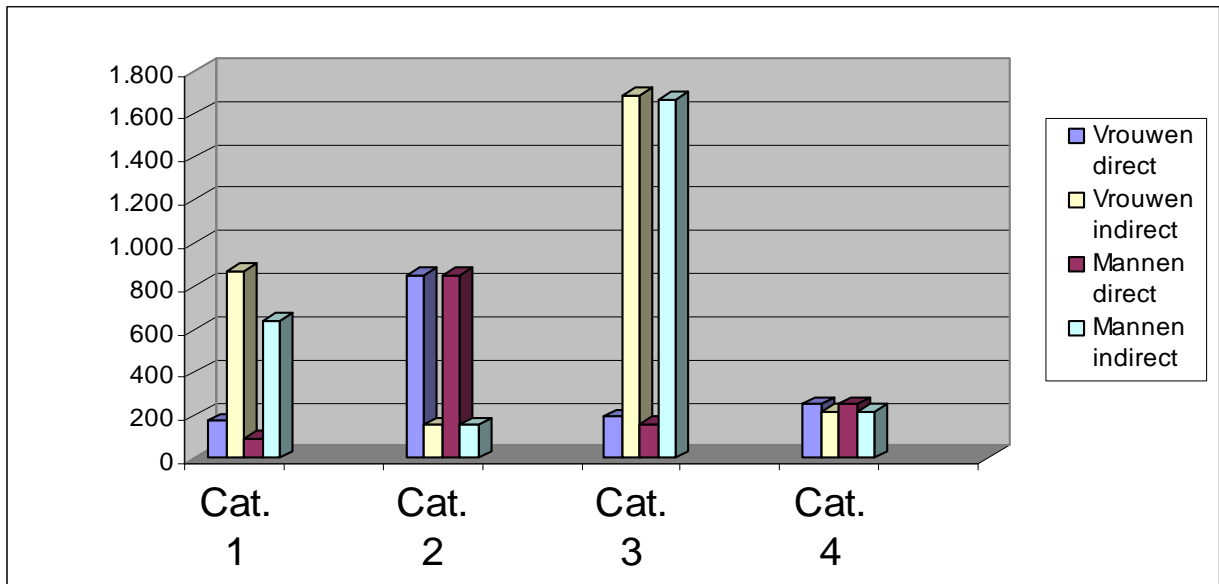
Omdat in 2008 een nieuw beleidsplan met nieuwe thema's is vastgesteld is een vergelijking met de categorieën van 2007 niet goed mogelijk.

De categorieën urbane en rurale economische projecten waren in 2007 goed voor 47%. Deze twee zijn in 2008 samengevoegd tot categorie 3. 'Capacity building' kwam in 2007 uit op 30%, hetzelfde streefpercentage als nu. Gezondheidszorg is uit het beleid gevallen, en als voorschot hierop stond het in 2007 reeds op het lage niveau van 6%. Omgekeerd was in 2007 reeds een voorschot genomen op het thema 'versterking *civil society*' (categorie 4). De projecten bij dit thema vielen toen in de categorieën 'NGO-ontwikkeling' en 'Overig'.

Categorie 5 is om praktische redenen nog niet als aparte categorie in de cijfers opgenomen. In de andere categorieën komen wel projecten met een culturele component voor.

Belangrijk ook voor onze *backdonors* is het aantal bereikte directe en indirecte beneficianten (zij die profiteren van de hulp), met daarbij de man/vrouw verhouding.

Thema	Direct		Indirect	
	V	M	V	M
1) Capaciteitsversterking van Papua's in brede zin (training, onderwijs etc)	176	95	872	1782
2) Versterking <i>civil society</i> , met name als onderdeel van <i>good governance</i>	850	850	156	2013
3) Economische projecten die de inkomenspositie van Papua's versterken	195	162	1690	3713
4) Bescherming van adat landrechten	251	252	219	940

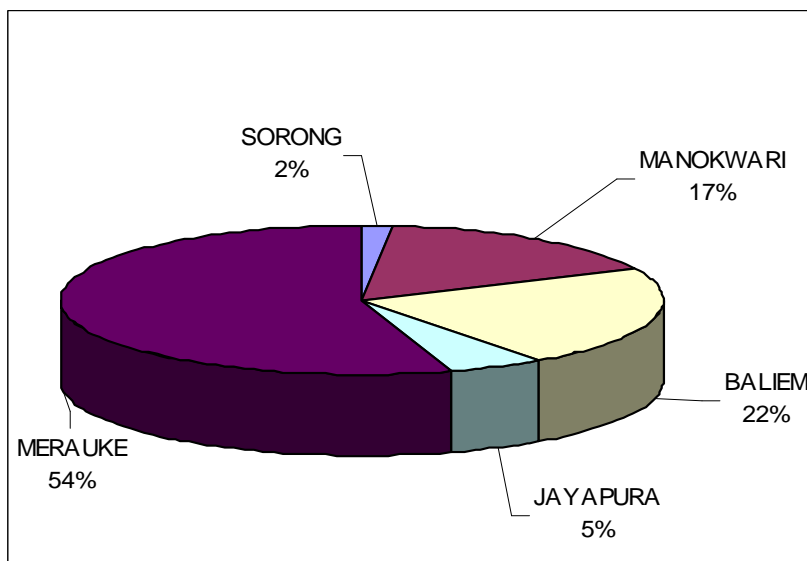
4.4. Regionale spreiding en de adviesraad

Omdat de goedkeuring van het ons laatste tweejaar contract met OxfamNovib vertraging opliep is het bestede bedrag in 2008 lager dan voorgaande jaren. Er zijn in 2008 35 projecten goedgekeurd. De grootte van het goedgekeurde bedrag kan uiteenlopen van € 1000,- tot € 10.000,-.

Regiospreiding toegewezen projecten:

Regio	2008	2007	2006
Sorong	1	3	14
Manokwari	2	4	11
Baliem	7	28	37
Jayapura	2	7	15
Merauke	23	17	9
Totaal	35	59	86

In percentages van het bestede bedrag levert dat het volgende beeld op:

De onevenwichtigheid in de regionale spreiding vindt zijn oorzaak in de opzet van de adviesraad. In elke hoofdplaats zou een Hapin vertegenwoordiger de projecten in de regio voor zijn rekening moeten nemen. Sinds 2006 is Hapin twee adviseurs in Sorong kwijtgeraakt, twee in Manokwari, een in Jayapura en een in Merauke. Dat is veel op een groep van 5 adviseurs.

Zo'n hoge omloopsnelheid is slecht voor de uitvoering van het programma en kost veel management tijd. Door de afhankelijkheid van individuen kan het voorkomen dat voor langere tijd geen projecten in een bepaalde regio goedgekeurd kunnen worden.

Het was al langer duidelijk dat de adviesstructuur in zijn huidige opzet erg kwetsbaar is. De zwakke punten die ooit bij deze opzet van de adviesstructuur geformuleerd waren bleken inderdaad problemen op te leveren. Goede en gemotiveerde mensen zijn moeilijk te vinden. Heb je goede, dan worden ze snel overvraagd en zijn ze te druk met teveel dingen tegelijk bezig. Soms leidt dit tot politieke aspiraties die het werken voor Hapin verder onmogelijk maken. Mensen op een lager niveau vergen veel extra investering, en dan is het nog de vraag of ze op termijn goed zullen functioneren.

In Merauke is daarom een al langer bestaand plan ten uitvoer gebracht. In plaats van een individu treedt daar een organisatie als vertegenwoordiger op. In plaats van een arbeidscontract wordt een prestatiecontract met een organisatie afgesloten. Voor een x bedrag worden een x aantal kleine projecten van goede kwaliteit aangeleverd.

Een dergelijk contract hebben we met Stichting Alma Mater in Merauke afgesloten. En dat werkt uitstekend. Hapin kreeg een goede serie projectvoorstellen aangeleverd. Per dorp hebben deze projecten ook een positieve samenhang.

Hapin concludeert dat het hebben van een vaste groep van 5 individuen als adviseur in 5 vaste hoofdplaatsen geen verplichting moet zijn die Hapin zichzelf oplegt. Waar het om gaat is het bereiken van de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in het beleidsplan. De middelen die daarvoor nodig zijn, zoals goed advies, kunnen flexibel georganiseerd worden.

In 2008 is in Jayapura een vrouw, Phile Bonay, gecontracteerd. Zij wordt direct begeleid door de coördinator. In Sorong ging onze vertegenwoordigster de politiek in, en in Manokwari is de vertegenwoordiger fulltime ambtenaar geworden. In deze laatste plaats zijn we gaan samenwerken met de NGO Yalhimo. Projectsteun in de regio's Sorong en Manokwari blijft moeizaam.

5. Projecten PNG

In Papua New Guinea, in Kiunga en Port Moresby, wordt het onderwijs van vluchtelingenkinderen gesteund. Deze steun verloopt respectievelijk via het bisdom Kiunga en Caritas PNG.

Het onderwijsproject in Kiunga is een driejarig project. Met het bisdom is afgesproken dat zij ieder jaar PNGK 33.780 ontvangen, met uiteraard de voorwaarde van tijdig rapporteren. De samenwerking tussen Hapin en het bisdom verloopt uitstekend. De rapportages zijn op tijd opgestuurd en het is zelfs gelukt om beeldmateriaal op te sturen dat nu te zien is op onze website.

Het bisdom helpt in totaal 238 kinderen, waarvan vorig jaar 63 kinderen steun hebben ontvangen. Verder ontvangt het bisdom steun van een Duitse organisatie, Kindermissionwerk, en een kleine bijdrage van de overheid. Ook van de ouders van de kinderen wordt een bijdrage verwacht.

Het doel van het onderwijsproject in Port Moresby is om 35 kinderen te steunen (een meerderheid meisjes). Ook hier is onderwijs voor de vluchtelingenkinderen van groot belang. Deze groep is gemarginaliseerd en heeft nauwelijks de beschikking over een sociaal vangnet. De verwachting is dat de groep kinderen door huwelijken met lokale mensen wel vrij snel zal integreren in de PNG maatschappij. Onderwijs is daarbij van groot belang voor hun verdere maatschappelijke carrière, doordat het hun kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Dit zal ook gunstig uitpakken voor de ouders van deze kinderen.

De penvoerder voor de onderwijssteun in Port Moresby is Caritas PNG.

6. Studiebeurzen

In 2008 zijn alle procedures voor het aanvragen en toekennen van studiebeurzen volledig gestandaardiseerd. In 2008 is de medewerker belast met de studiebeurzen voor het eerst naar Indonesië en Papua afgereisd. Zij heeft daardoor veel kunnen investeren in de relaties met de studiebeurscoördinatoren, waardoor in de loop van het jaar de communicatie met hen aanzienlijk is verbeterd. De studenten krijgen nu rechtstreeks de beurzen overgemaakt, waardoor de rol van de coördinatoren meer in de sfeer van begeleiding en administratieve afhandeling ligt.

Hapin heeft besloten om zich meer te richten op beroepsonderwijs. De meer praktisch gerichte beroepsopleidingen zijn van groot belang voor de ontwikkeling van een Papua middenkader en voor het land zelf. Voor werkelijke vooruitgang en emancipatie van de Papuabevolking is deelname aan economische ontwikkeling cruciaal. Hapin richt zich dus op steun aan kennisoverdracht die mensen in staat stelt zelfstandig te ondernemen. Kortom, onderwijs met een duurzaam effect.

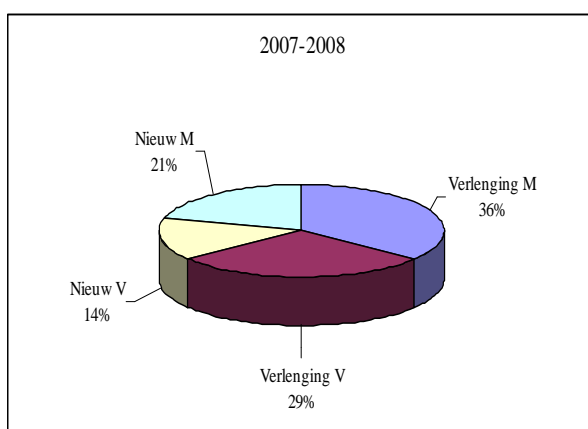
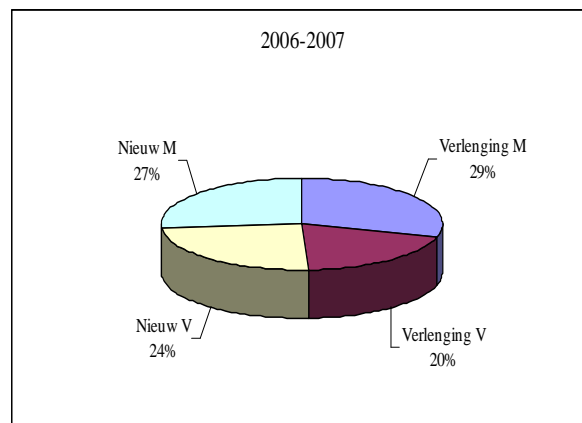
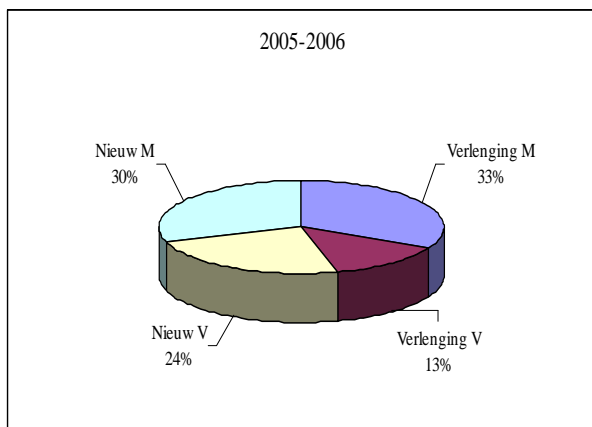
Het is belangrijk dat Hapin in het onderwijs blijft investeren. Vorig jaar heeft Hapin helaas geen nieuwe aanvragen in behandeling kunnen nemen vanwege Hapin's financiële situatie. Maar mede dankzij de steun van ASML (zie bij fondsenwerving) is het Hapin wel gelukt om alle verlengingen van het afgelopen jaar te honoreren. Dit betekent dat 155 studenten nog een beurs ontvangen en hun opleidingen kunnen afronden. In 2008 is het fikse aantal van 95 studenten afgestudeerd. De foto's van een aantal diploma uitreikingen zijn terug te vinden op onze website.

Door de vele koersschommelingen heeft Hapin besloten om een basisbeurs in Rupiah vast te stellen. In het studiejaar 2008-2009 ontvangt iedere student, ongeacht welke opleiding, dezelfde basisbeurs, namelijk IDR 3.500.000. Dit is iets meer dan de studenten vorig jaar hebben ontvangen, maar minder in Euro's vergeleken met het studiejaar 2007-2008.

Hapin streeft ernaar een alumni-vereniging op te zetten. Daartoe is in 2008 door een vrijwilligster het gehele studiebeurzenarchief van Hapin opgeschoond en geordend. Hapin heeft tot nu toe aan bijna 1600 studenten een beurs verleend. Graag zou Hapin uiteindelijk de werkzaamheden van de medewerker studiebeurzen in Nederland willen overhevelen naar de alumni-vereniging. Het doel is ondermeer dat alumnivereniging zelf de nieuwe generatie studenten financiële steun zal geven. Een aanvraag bij ASML voor het opzetten van de alumnivereniging is helaas niet gehonoreerd.

Dankzij het studiebeurzenarchief is het nu ook makkelijk om een 'trackrecord' op te stellen van alle studenten. Nu is duidelijk zichtbaar hoe lang een student een studiebeurs ontvangt en of de student vooruitgang boekt. Aan de hand van deze gegevens is het mogelijk om analyses te maken en eventueel het studiebeurzenbeleid aan te passen. In principe is het ontvangen van een beurs gemaximeerd op 4 jaar. Voor meer jaren is een positief advies van de studiebeurscoördinator nodig. Het kan voorkomen dat de student een vervolgopleiding doet of vanwege persoonlijke omstandigheden minder goed heeft kunnen presteren.

In de grafieken is de verdeling tussen nieuwe aanvragen en verlengingen te zien voor vrouwen en mannen. Duidelijk is te zien dat het percentage verlengingen voor vrouwen over de laatste drie jaar is toegenomen, hetgeen betekent dat het aantal beurzen voor vrouwen en mannen bijna in balans is. De doelstelling is 50/50. Over de gehele periode gezien is het percentage vrouwen met 6% gestegen.

7. Fondsenwerving en Voorlichting

7.1 Donateurwerving

De instandhouding cq. uitbreiding van het donateursbestand is voor Hapin erg belangrijk, zowel ten behoeve van de inkomsten als voor het maatschappelijk draagvlak. Hapin's achterban, vooral bestaande uit mensen die een directe band met Papua hebben omdat ze er in de 'Nieuw-Guinea periode' woonden en werkten, sterft echter geleidelijk uit. Het aantal betrokkenen van generaties daarna is veel lager, omdat Papua een 'gewoon' stukje buitenland is geworden, met een verminderde historische lading.

In 2007 is gewerkt aan een PR en communicatieplan dat zijn gedeeltelijke uitwerking vond in 2008. De belangrijkste strategische uitgangspunten zijn:

- Een duidelijke boodschap uitdragen die spreekt over globalisering/diversiteit/mondialiteit en wederkerigheid. Hapin brengt dit via Papua dichterbij
- Een jeugdiger imago aanmeten, zonder de bestaande doelgroep af te schrikken

Het grootste deel van de donateurs geeft geld omdat ze persoonlijk geraakt zijn door het goede doel. Door een link te leggen met het persoonlijke referentiekader van een doelgroep is de kans op succes (financiële bijdrage aan Hapin) het grootst. Hapin heeft in haar nieuwe beleidsplan *onderwijs* en *ondernemerschap* als speerpunten voor haar projectenprogramma aangegeven. Zelfstandige ondernemers en studenten komen dan als doelgroepen voor fondsen/donateurwerving in beeld. Samenwerking met het jonge ondernemersmagazine *Sprout* kwam niet goed van de grond. Wel is een projectboekje gemaakt waarin startend ondernemerschap bij Papua's centraal staat. Dit PR materiaal kan nog een tijd gebruikt worden.

In 2007 is een donateurwervingscampagne gestart met het motto 'Boer zoekt School'. De inzet was fondsen te werven voor de Stiper Landbouwhogeschool in Sentani. Voor dit doel is een folder ontwikkeld, de website aangepast en zijn er advertenties geplaatst. Een bijbehorende stoppercampagne is niet uitgevoerd vanwege de hoge kosten.

De opbrengst viel tegen, zowel in geld als aantallen nieuwe donateurs. We concluderen dat traditionele vormen van fondsen cq donateurs werven duur zijn en daardoor moeilijk op te brengen voor een kleine organisatie als Hapin. Nieuwe wegen moeten gezocht, en om een nieuwe generatie te bereiken moet in andere vijvers gevist worden.

Het is duidelijk dat deze nieuwe wegen in toenemende mate gebruik maken van internet en videomateriaal. In 2008 is onze website daartoe geheel vernieuwd HAPIN is actief op Hyves. En op You Tube is er HAPIN TV.

Dankzij deelname aan Play It Forward, een fondsenwervingsite, hebben we kennisgemaakt en kunnen oefenen met het maken en redigeren van filmmateriaal. Het is duidelijk dat Hapin hierin nog verder moet investeren.

7.2 *Institutionele donoren*

Door omstandigheden (het tekent de kwetsbaarheid van een kleine organisatie als Hapin) werd de aanvangsdatum voor het laatste (2-jaren) contract met OxfamNovib (ON) 1 mei 2008. Vanaf 1 mei 2010 heeft Hapin dus een andere institutionele donor of donoren nodig. Door de steun van ON konden niet alleen heel veel initiatieven in Papua gefinancierd worden, maar kon Hapin zich ook professioneel ontwikkelen als een *grantmaking* instelling.

Voor de opvolging van ON zullen andere organisaties als ICCO en Cordaid benaderd worden.

Aan het einde van het jaar 2007 zijn er contacten tot stand gekomen met ASML Foundation. Deze stichting is voortgekomen uit de chipmachinefabrikant, en richt zich speciaal op onderwijsprojecten. Een Hapin aanvraag leidde tot een bijdrage voor het studiebeurzenfonds van € 20.000,- voor 2008 en 2009 elk, aanzienlijk minder dan gevraagd.

In 2007 heeft Hapin zich aangesloten bij het Innovatieplatform. Dit platform lobbyde voor een extra MFS tussenronde in 2008 voor kleine, en naar later bleek, jonge organisaties. In 2008 bleek dat Hapin niet kon meedoen vanwege haar leeftijd. Een door PACE bij DGIS ingediend voorstel in samenwerking met Hapin heeft helaas geen fondsen opgeleverd.

De Stichting Lichttoren in Hoek van Holland heeft de samenwerking met Hapin op het gebied van kinder- en jeugdwerk in Papua onverminderd voortgezet. In 2008 ontvingen wij een bedrag van € 2500,-.

Dankzij de inspanningen van de heer Peter Rissing ontvingen wij in 2008 een bedrag van € 5000,- van een nieuwe relatie, namelijk de Stichting Weeshuis uit Nijkerk. Het geld is bestemd voor het nieuw op te zetten varkensproject dat de Pelangi kindertehuizen financieel onafhankelijker moet maken van externe donaties.

7.3 Voorlichting en netwerken

Voorlichting en presentatie in het land.

Hapin nam deel aan of financierde de volgende bijeenkomsten en manifestaties:

- 11 januari Vredescafe Amstelveen
- 26 april Melanesian Culture Day, Amsterdam (Hapin bijdrage van € 500, -)
- 9 juni Amsterdam Roots Festival
- 14 juni Olahraga Papua (Papua sportdag) in Apeldoorn

Samenwerking met Papua- en hulporganisaties in Nederland

- Er is deelgenomen aan de lezingencyclus van onze kantorgenoten Stichting Papua Cultureel Erfgoed. Dit leidde tot een gezamenlijke studiedag in februari 2009.
- Stichting Papua Jeugd naar School (overleg over samenwerking studiebeurzen Merauke)
- Stichting VIS (overleg activiteiten in Papua)
- Stichting Rajori (duurzaam waterproject op Biak)
- Werkgroep Solidariteit West Papua (voorbereiding themacongres over onderwijs in Papua)
- Stichting Nieuw-Guinea (mogelijkheden voor samenwerking)
- Stichting Pro Papua (mogelijkheden voor samenwerking)

De deelname van Hapin aan overleggen van andere *stakeholders* op het terrein van Ontwikkelingssamenwerking(OS) en Papua in zowel Papua als Nederland is voortgezet. In Nederland is dit met name het Indonesië Beraad (IB), een overleg van OS (fondsen) organisaties die in dat land werken. Via het IB worden er gesprekken georganiseerd met ambtenaren, politici en de verantwoordelijke minister.

MEERJARENBEGROTING 2009 – 2013

Baten	2009	2010	2011	2012	2013
Baten uit eigen fondsenwerving	211.000	206.000	210.000	220.000	225.000
Overige opbrengsten(subsidies e.d.)	210.000	155.000	205.000	205.000	205.000
Totaal aan Baten	421.000	361.000	415.000	425.000	430.000

Lasten	2009	2010	2011	2012	2013
Besteed aan doelstellingen					
Voorlichting/bewustmaking	20.000	22.500	25.000	35.000	25.000
Structurele hulp	345.000	290.000	340.000	340.000	350.000
Totaal besteed aan doelstellingen	365.000	312.500	365.000	375.000	375.000
Kosten eigen fondsenwerving	25.000	25.000	30.000	30.000	30.000
Beheer en Administratie(B&A)	22.500	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal aan Lasten	412.500	357.500	415.000	425.000	425.000
Resultaat	<u>8.500</u>	<u>3.500</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>5.000</u>

Kengetallen(ratio's)	2009	2010	2011	2012	2013
% kosten eigen fondsenwerving	11,85%	12,14%	14,29%	13,64%	13,33%
% baten besteed aan doelstelling	88,48%	87,41%	87,95%	88,24%	87,21%
Kosten B&A in % totale lasten	5,45%	5,59%	4,82%	4,71%	4,71%

MEERJARENOVERZICHT 2004 - 2008

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de resultaten van de afgelopen 5 jaren NB. De jaren 2004 en 2005 zijn nog opgesteld conform de oude Richtlijnen.

Baten	2008	2007	2006	2005	2004
Baten uit eigen fondsenwerving	204.380	227.672	312.838	285.045	224.042
Overige baten	153.949	118.602	256.688	265.440	172.359
Totaal aan baten	358.329	346.274	569.526	550.485	396.401
Lasten	2008	2007	2006	2005	2004
Voorlichting/bewustmaking	41.460	64.179	48.925	69.569	66.786
Structurele hulp	392.639	366.684	422.904	350.155	313.132
Totaal besteed aan doelstelling	434.099	430.863	471.829	419.724	379.918
Kosten Eigen Fondsenwerving	39.288	59.777	48.425	34.035	33.373
Beheer en Administratie	28.283	35.417	29.229	0	0
Totaal aan lasten	501.670	526.057	549.483	453.759	413.291
Resultaat	-143.341	-179.783	20.043	96.726	-16.890
Totaal	<u>358.329</u>	<u>346.274</u>	<u>569.526</u>	<u>550.485</u>	<u>396.401</u>

Kengetallen	2008	2007	2006	2005	2004
% kosten eigen fondsenwerving	19,22%	26,25 %	15,47%	11,94%	14,89%
% baten besteed aan doelstelling	121,15%	124,42%	82,84%	76,24%	95,84%
Kosten B&A in % totale lasten	5,64%	6,73%	5,31%	NVT	NVT

BIJLAGEN: JAARREKENING EN TOELICHTING

In de bijlagen zijn opgenomen de Balans per 31 december 2008, de staat van baten en lasten over 2008, de lastenverdeling 2008, het kasstroomoverzicht 2008 evenals de toelichting op de cijfers.

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2008

(na resultaatbestemming)

ACTIVA

	31-12-2008	31-12-2007
5.2.1 Materiële vaste activa	19.042	23.222
5.2.2 Voorraden	875	995
5.2.3 Vorderingen en overlopende activa	30.459	28.755
5.2.4 Liquide middelen	78.940	302.018
Totaal	<u>129.316</u>	<u>354.990</u>

PASSIVA

	31-12-2008	31-12-2007
5.2.5 Reserves en fondsen		
5.2.5.1 Reserves		
5.2.5.1.1 Continuïteitsreserve	50.000	100.000
5.2.5.1.2 Bestemmingsreserve	21.087	75.000
5.2.5.1.3 Overige reserves	-28.210	9.418
	<u>42.877</u>	<u>184.418</u>
5.2.5.2 Fondsen		
5.2.5.2.1 Bestemmingsfonds	13.200	15.000
	<u>56.077</u>	<u>199.418</u>
5.2.6 Schulden op korte termijn	73.239	155.572
Totaal	<u>129.316</u>	<u>354.990</u>

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2008

	Werkelijk 2008	Begroot 2008	Werkelijk 2007
Baten			
5.3.2 Baten uit eigen fondsenwerving	204.380	220.000	227.672
5.3.3 Subsidies van overheden	149.858	209.000	103.500
5.3.4 Overige baten	4.091	0	15.102
Totaal baten	358.329	409.000	346.274
Lasten			
5.3.5.1 Structurele hulp		272.000	
- Projecten	291.502		291.623
- Kindertehuizen	29.710		29.059
- Studiefonds	71.427		46.002
	392.639		366.683
5.3.5.2 Voorlichting en bewustmaking	41.460	75.000	64.179
	434.099	347.000	430.863
Werving baten			
5.3.6 Kosten eigen fondsenwerving	39.288	55.000	59.777
Beheer en administratie			
5.3.7 Kosten beheer en administratie	28.283	25.000	35.417
Totaal lasten	501.670	427.000	526.057
Resultaat	<u>-143.341</u>	<u>-18.000</u>	<u>-179.783</u>
Resultaatbestemming			
Onttrekkingen aan			
Continuïteitsreserve	50.000		
Bestemmingsreserve	53.913		
Overige reserves	37.628		
Bestemmingsfonds	1.800		
	<u>143.341</u>		

3. LASTENVERDELING 2008

Bestemming	Doelstelling	Werving					Totaal	Begroot	Totaal
		Baten	B & A	Totaal	Begroot	Totaal			
							2008	2008	2007
Lasten	Projecten	Pel	SB	V & B	EW				
Subsidies en bijdragen	211.460	19.105	55.519	2.173		-	288.257	272.000	258.578
Publiciteit en communicatie	-	-	-	9.237	9.238	-	18.475	20.000	56.592
Personeelskosten	48.589	8.329	12.494	23.600	23.600	22.212	138.824	130.000	140.128
Kosten Papuaraad	18.175	0	0	0	0	0	18.175	15.000	14.127
Huisvestingskosten	4.254	729	1.094	2.066	2.066	1.945	12.154	12.000	11.742
Kantoor- en algemene kosten	7.142	1.224	1.836	3.469	3.469	3.265	20.405	18.000	33.238
Afschrijving	1.882	323	484	915	915	861	5.380	5.000	11.652
	<u>291.502</u>	<u>29.710</u>	<u>71.427</u>	<u>41.460</u>	<u>39.288</u>	<u>28.283</u>	<u>501.670</u>	<u>472.000</u>	<u>526.057</u>

Voor de kostentoerekening 2008 is onderstaande verdeling gebruikt. Deze is gebaseerd op de loonkosten per activiteit.

Uitzondering voor de kostentoerekening zijn de kosten van de Papuaraad (personeelskosten, reis – en verblijfkosten). Deze kosten worden ter plaatse gemaakt en zijn noodzakelijk voor de uitvoering van de projecten. In 2008 bedragen deze kosten € 18.175 (2007: € 14.127). Gezien hun aard worden deze kosten direct toegerekend aan de projecten.

De personeelskosten in Nederland bedragen in 2008 € 138.824 (2007: € 140.128).

De personeelskosten in Nederland worden volgens onderstaande verdeling toegerekend aan de lasten.

Afkorting	Bestemming	Percentage
Projecten	Kleine Projecten Fonds, Stiper en PNG	35
	PNG = Papua New Guinea	
PEL	Pelangi (kindertehuizen)	6
SB	Studiebeurzen	9
V&B	Voorlichting en bewustmaking	17
EFW	Eigen Fondswerving	17
B & A	Beheer en Administratie	16

4. Personeelskosten

HAPIN volgt de salarisschalen van Oxfam NOVIB. Dat geldt voor alle medewerkers, inclusief de directeur. In 2009 zijn de salarissen niet aangepast met de cao-loonsverhoging van 2,5% van Oxfam NOVIB. Er zal in 2009 verder bezuinigd worden op personeelskosten van HAPIN in Nederland.

De kostenpost personeelskosten 2008 van € 156.999(2007: € 154.255) is als volgt opgebouwd. Hiervan zijn de uitvoeringskosten in Papua € 18.175(2007: 14.127)

	2008	2007
Brutolonen incl. vakantiegeld	112.643	130.271
Sociale lasten	12.202	15.825
Totale loonsom	<u>124.845</u>	<u>146.096</u>
Ziektekostenvergoeding	7.529	6.339
Reiskosten woon-werkverkeer	4.253	4.184
Overige personeelskosten	2.197	5.842
Personeelskosten Nederland	<u>138.824</u>	<u>162.461</u>
Af: ziekengeld	0	-22.333
Personeelskosten Nederland verminderd met ziekengeld	<u>138.824</u>	<u>140.128</u>
Kosten Papuaaraad	18.175	14.127
Totaal personeelskosten	<u>156.999</u>	<u>154.255</u>

5. Kasstroomoverzicht 2008

Ontvangen van particulieren en instellingen	204.380	
Ontvangen van overheden en anderen	149.858	
Betaald aan fondsenwerving	-39.288	
Betaald aan voorlichting / bewustmaking	-41.460	
Betaald aan structurele hulp	-392.639	
Betaald aan Beheer en Administratie	-28.283	
Kasstroom uit hoofddoelstelling:		-147.432
Ontvangen rente en overige baten		4.091
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>-143.341</u>
Mutatie vorderingen	-1.704	
Mutatie schulden	-82.333	
Mutatie voorraden	120	
		<u>-83.917</u>
		<u>-227.258</u>
Investeringen in materiële vaste activa	-1.200	
Afschrijvingen op materiële vaste activa	5.380	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		4.180
Aflossing leningen (per saldo)	0	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0
Mutatie geldmiddelen		<u>-223.078</u>
<hr/>		
Stand liquide middelen op 31 december 2007		302.018
Stand liquide middelen op 31 december 2008		78.940
Verschil		<u>-223.078</u>

6. Toelichting Grondslagen

6.1 Algemeen

6.1.1 Presentatie

Het financieel verslag 2008 is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen zoals deze verplicht is vanaf kalenderjaar 2008. Het saldo van de staat van baten en lasten komt tot uitdrukking in de toename of afname van het bestemmingsfonds en de reserve. De reserve is grotendeels bestemd om in het komende jaar projecten te financieren.

In de staat van baten en lasten worden de in het verslagjaar gedane toewijzingen (subsidies en bijdragen) opgenomen. Een kasstroomoverzicht is toegevoegd. De verdeling uitvoeringskosten naar bestemming is vervangen door de toelichting lastenverdeling.

Wat betreft de kosten kan worden opgemerkt dat structurele hulp wordt toegerekend aan de statutaire doelstellingen, te weten:

1. hulp aan de oorspronkelijke bewoners van het Indonesische deel van Nieuw-Guinea (Papua/West-Papua)
2. voorlichting en bewustmaking.

Daarnaast worden de kosten toegerekend aan de werving van de baten (eigen fondsenwerving) en aan beheer en administratie.

De kosten van beheer en administratie zijn alle kosten die niet aan de doelstellingen of aan de werving baten zijn toe te rekenen.

De percentages voor toerekening van de kosten worden jaarlijks bijgesteld. Deze percentages zijn gebaseerd op de urenbesteding van de medewerkers.

De kosten voor fondsenwerving worden uitgedrukt als percentage van de baten fondsenwerving.

6.1.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. De activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

6.1.2.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschafwaarde, verminderd met de (cumulatieve) afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op een percentage van de geschatte economische levensduur. Ze worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde. Er wordt geen rekening gehouden met een restwaarde. De afschrijvingen op apparatuur, software en inventaris bedragen 20% per jaar van de aanschaffingswaarde.

6.1.2.2 Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde of tegen een lagere marktwaarde. De voorraden staan volledig ter beschikking van de doelstellingen.

6.1.2.3 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van de nodig geachte voorzieningen.

6.1.2.4 Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders is vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

6.1.2.5 Reserves en fondsen

De stichting HAPIN is gehouden de reserves en fondsen aan te wenden in overeenstemming met de doelstelling(en) waartoe deze in het leven werden geroepen.

6.1.2.6 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder nog te betalen projecten worden toezeggingen aan projecten en studenten(Studiefonds), verminderd met de daarop gedane uitkeringen, verantwoord. Het betreft verplichtingen die in het volgende jaar worden voldaan.

6.1.3 Grondslagen voor de staat van baten en lasten

Donaties worden verantwoord in het jaar waarin zij worden ontvangen. Nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang ervan op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Legaten worden verantwoord op het moment van ontvangst.

De toewijzingen aan projecten worden verantwoord in het jaar waarin het bestuur en/of de directie hiertoe heeft besloten. De betreffende bedragen worden voor het volledige bedrag van de toezegging onder de kortlopende schulden opgenomen. De daadwerkelijke uitkering heeft plaats ten laste van de schuldenrekening.

Overige baten en lasten worden in beginsel toegerekend aan het verslagjaar waarin de daarop betrekking hebbende activiteiten zijn verricht respectievelijk de lasten zijn ontstaan.

Vreemde valuta

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta(Indonesische Rupiah) worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in deze vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers per transactiedatum.

De conversie van de vreemde valuta is gebaseerd op de dagelijks bijgewerkte interbank-rate tabellen van Oanda. (zie: www.oanda.com).

6.1.4 Bestemming jaarlijks overschot/tekort

Conform de statuten van de stichting zal het saldo van de staat van baten en lasten worden toegevoegd/onttrokken aan de overige reserves, na aftrek toevoeging/onttrekking fondsen en bestemmingsreserve.

6.1.5 Vergelijkende cijfers

De in de jaarrekening opgenomen cijfers van het voorafgaande boekjaar zijn ontleend aan het financieel verslag 2007.

6.2 TOELICHTING OP DE BALANS

6.2.1 Materiële vaste activa

	31 – 12 -2008	31 – 12 -2007
Boekwaarde begin boekjaar	23.222	9.175
Bij: Aanschaffingen	1.200	25.698
Afschrijvingen	5.380	11.651
Boekwaarde einde boekjaar	<u>19.042</u>	<u>23.222</u>
Samenvattend		
Totaal investeringen	1.200	25.698
Totaal afschrijvingen	5.380	11.651

Voor computers(incl. software) en inventaris wordt met ingang van 2007 een afschrijvingstermijn van vijf jaar(20%) gehanteerd. Voor een specificatie verwijzen we naar hoofdstuk 7.

6.2.2 Voorraden

	31-12-2008	31-12-2007
Beginvoorraad Vlaggen	994	1.386
Mutaties	-120	-392
	<u>874</u>	<u>994</u>
Beginvoorraad Asmatkunst	1	1
Mutaties	0	0
Totaal voorraad	<u>875</u>	<u>995</u>

De voorraden worden direct en volledig gebruikt in het kader van de doelstelling voorlichting en bewustmaking. Het gaat vooral om artikelen die we om niet of tegen een lage verkrijgingprijs hebben verkregen. De artikelen worden verkocht in stands op verschillende Pasars en Wereldfestivals. Daarnaast is er verkoop tijdens voorlichtingsbijeenkomsten. De vermoedelijke opbrengst van de asmatkunst is € 7.000.

6.2.3 Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2008	31-12-2007
Debiteuren	125	105
Rente	1.574	2.217
Voorschotten	0	1.892
Borg huur Mulderstraat	0	2.500
Borg huur St. Jacobsstraat	2.500	2.500
Vooruitbetaalde kosten	702	7.529
Te ontvangen PACE	10.132	10.572
Te ontvangen Oxfam Novib	11.986	0
Overige(depotbedrag TNT POST)	440	440
Legaten	3.000	1.000
	<u>30.459</u>	<u>28.755</u>

De post te ontvangen bedragen bestaat vooral uit voorfinanciering van inrichting- en openingkosten voor de in hetzelfde pand gevestigde Stichting Papua Cultureel Erfgoed(PACE). Deze lening wordt volgens afspraak in de tweede helft van 2009 terugbetaald c.q. verrekend met de verschuldigde huurpenningen. Daarnaast betreft het een nog te ontvangen subsidie van Oxfam Novib bestemd voor 2008.

6.2.4 Liquide middelen

	31-12-2008	31-12-2007
Rabobank, spaarrekening	39.000	140.000
Rabo vaste termijn rekening	0	100.000
Rabobank 4440.72.470	19.446	18.577
Rabobank 3870.19.901	1.571	4.862
Postbank 24300	980	696
Postbank rentemeerrekening	1.700	13.000
Mandiribank	16.243	24.883
Kas	0	0
	<u>78.940</u>	<u>302.018</u>

Het saldo op de Mandiribank betreft gelden die op grond van aangegane verplichtingen en toewijzingen nog niet zijn uitgegeven. Deze rekening-courant staat onder beheer van onze procuratiehouder de heer J. van der Werf. In Indonesische Rupiah luidt het saldo IDR 254.711.424. Het saldo is gewaardeerd tegen de koers op 31 december 2008(1 EURO = 15.681 IDR)

6.2.5. Reserves en Fondsen

6.2.5.1 Reserves

Hieronder is de stand van de totale reserves alsook het afzonderlijke verloop van elke reserve weergegeven.

Stand reserves

	31 - 12 - 2008	31 - 12 - 2007
Continuïteitsreserve	50.000	100.000
Bestemmingsreserve	21.087	75.000
Overige reserves	-28.210	9.418
	<u>42.877</u>	<u>184.418</u>

6.2.5.1.1 Continuïteitsreserve

De vorming van een financiële reserve is van belang om de continuïteit te waarborgen in geval van (tijdelijk) tegenvallende opbrengsten. In 2004 heeft de VFI(Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen) de richtlijn 'Reserves Goede Doelen' vastgesteld.

Hierin wordt onder andere de wenselijkheid van de vorming van een continuïteitsreserve aanbevolen. Als maximale hoogte geldt hiervoor 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. In afwijking daarvan streeft HAPIN naar een dekking van 8 maanden vaste kosten, inclusief de vaste kosten van projectadviseurs in Papua(HAPIN PAPUA). De omvang van deze reserve bedraagt ultimo 2008 ongeveer 6 maanden. Het verloop van deze reserve is als volgt: _

Saldo per 1 januari 2008	100.000
Af: toevoeging aan overige reserve	-50.000
Saldo per 31 december 2008	<u>50.000</u>

6.2.5.1.2 Bestemmingsreserve

De bestemmingsreserve is vorig jaar ontstaan door een dotatie uit de overige reserve ten behoeve van de actie Papuaboer zoekt school("STIPER"). Daarnaast is HAPIN in 2008 een driejarig contract aangegaan voor een onderwijsproject ten behoeve van Papua-vluchtelingen in Papua New Guinea. Hiermee is een totaalbedrag gemoeid van € 26.890

Saldo per 1 januari 2008	75.000
Bij: bijdrage uit donaties 2008	5.465
Bij: onderwijsproject PNG	26.890
Bij: STIPER project	1.583
Beschikbaar	<u>33.938</u>
Af: besteed in 2008 aan STIPER	79.625
Af: besteed in 2008 aan onderwijsproject PNG	8.226
	<u>-87.851</u>
Saldo per 31 december 2008	<u>21.087</u>

6.2.5.1.4 Overige reserves(overig besteedbaar vermogen)

Saldo per 1 januari 2008		9.418
Bij: onttrekking aan bestemmingsfonds	151.658	
Bij: onttrekking aan bestemmingsreserve	87.851	
Bij: onttrekking aan continuïteitsreserve	50.000	
	<hr/>	289.509
Beschikbaar		<hr/> 298.927
Af: toevoeging aan Bestemmingsreserve	33.938	
Af: toevoeging aan bestemmingsfonds	149.858	
Af: Tekort 2008	143.341	
	<hr/>	327.137
Saldo per 31 december 2008		<hr/> <u>-28.210</u>

6.2.5.2 Fondsen

Het Bestemmingsfonds(Kleine Projecten Fonds) bestaat uit door Oxfam Novib ter beschikking gestelde gelden voor de evaluatie van projecten. In 2008/2009 wordt de eerste evaluatie in de Baliemvallei afgerond

6.2.5.2 1. Bestemmingsfonds(Projectnummer LKZP-503024-0006979)

Saldo per 1 januari 2008		15.000
Bij: ontvangen in 2008 bestemd voor 2008		137.872
Bij: te ontvangen in 2009 bestemd voor 2008		11.986
		<hr/> 164.858
Af: besteed in 2008 bijdrage 2008-2010	148.108	
Af: besteed in 2008 tbv evaluatieprojecten	3.550	
	<hr/>	151.658
Saldo per 31 december 2008		<hr/> <u>13.200</u>

6.2.6 Schulden op korte termijn

De openstaande crediteuren per 31 december 2008 hebben betrekking op kosten vanwege dienstverlening door derden. Dit geldt ook voor de afzonderlijk opgenomen post accountantskosten. De post belastingdienst betreft de loonheffing over de maand december.

De overige posten hebben te maken met goedgekeurde projecten en studiebeurzen die pas in 2009 tot betaling leiden.

	31-12-2008	31-12-2007	31
Belastingdienst	3.634	7.903	
Crediteuren	9.563	5.521	
Vakantiegeldreserve	291	0	
Te betalen projectkosten	30.600	102.820	
Te betalen studiebeurzen	20.000	30.312	
Te betalen kindertehuizen(Pelangji)	0	91	
Accountantskosten	9.151	8.925	
	<u>73.239</u>	<u>155.572</u>	

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Verstreckte leningen in het kader van hulpverlening

De stichting heeft in het verleden regelmatig hulp verstrekt in de vorm van leningen aan personen en instellingen in het buitenland, waarbij in veel gevallen terugbetaling van de lening twijfelachtig is. Van deze leningen, die direct als projectkosten worden verantwoord, werd extracomptabel de stand bijgehouden. De stand ultimo 2008 is € 5.063. Ultimo 2007 was de stand € 7.437.

Huur kantoorruimte

Vanaf 1 februari 2007 is in Utrecht voor een periode van zes jaar kantoorruimte gehuurd in het pand aan de St. Jacobsstraat 203-205 te Utrecht. De nieuwe kantoorruimte wordt samen met Stichting Papua Cultureel Erfgoed(PACE) gebruikt. PACE treedt op als huurder en HAPIN als onderhuurder. Het huurcontract loopt 6 jaar. De huurprijs is in 2007 vastgesteld op € 9.825 per jaar. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd.

6.3 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

6.3.1 Algemeen

De personele inzet en de daaraan gerelateerde kosten voor huisvesting, kantoorkosten, algemene kosten en afschrijvingskosten zijn berekend op basis van de urenbesteding van de medewerkers. Deze urenbesteding heeft betrekking op activiteiten als doelstellingen, fondsenwerving en algemeen management.

De uren die worden besteed aan algemeen management worden naar verhouding doorbelast naar de doelstellingen en de fondsenwerving. Kosten die niet toe te rekenen zijn aan doelstellingen en/of fondsenwerving zijn de zgn. overheadkosten.

Hiertoe rekenen we onder meer kantoorkosten, afschrijvingen, lidmaatschappen, bedrijfsvoering. Conform de nieuwe richtlijnen vallen deze kosten onder de nieuwe kostenpost Beheer & Administratie.

Soms is het niet duidelijk of het gaat om voorlichtingskosten dan wel kosten eigen fondsenwerving. Het betreft hier de zogenaamde *gemengde kosten*, die zowel met voorlichting/bewustmaking als fondsenwerving te maken hebben. Voorbeeld is de driemaal per jaar verschijnende nieuwsbrief. Ook voor de kosten die gepaard zijn gegaan met de actie Papuaboer zoekt School("Stiper") geldt dit gemengde karakter. Dit soort kosten wordt gelijkelijk verdeeld over voorlichting/bewustmaking en eigen fondsenwerving.

6.3.2. Baten uit eigen fondsenwerving

	2008	2007
Algemene giften en schenkingen van particulieren	171.415	190.990
Donaties van bedrijven en instellingen	27.500	0
Giften tbv actie STIPER(Papuaboer zoekt school)	5.465	27.644
Nalatenschappen	0	9.038
	<u>204.380</u>	<u>227.672</u>

In de tabel is duidelijk zichtbaar dat het totaal aantal baten uit eigen fondsenwerving in 2008 is gedaald. Er zijn hiervoor verschillende redenen. Allereerst loopt het aantal particuliere giften en schenkingen terug. In de tweede plaats zijn er geen nalatenschappen ten bate van HAPIN. Het donatiebedrag van bedrijven en instellingen is daarentegen gestegen. Het betreft hier gelden die geworven zijn met een speciaal doel. In dit geval gaat het om € 20.000 voor het Studiefonds en € 7.500 voor kindertehuizen.

Teneinde onze continuïteit te bewaren en onze ambities te handhaven moeten de baten uit eigen fondswerving beduidend omhoog.

6.3.3 Subsidies overheden en anderen

	2008	2007
Subsidie Oxfam Novib(projecten Papua, adviesraad en fondsenwerving)*	146.858	103.500
Bijdrage Oxfam NOVIB in accountantskosten	3.000	0
	<u>149.858</u>	<u>103.500</u>

In 2008 is er een contract gesloten met Oxfam Novib voor de periode 1 mei 2008 tot en met 30 april 2010. Voor die periode kan HAPIN rekenen op € 409.311. Het grootste deel van de bijdrage is bedoeld voor de investering in projecten en ondersteuning en opbouw van een lokale HAPIN organisatie in Papua.

6.3.4 Overige baten en lasten

De rentebaten zijn gedaald ten opzichte van 2006 door het feit dat we minder kapitaal opzij hebben kunnen leggen. Dit weer als gevolg van grote uitgaven, onder andere aan het STIPER project.

Opbrengst verkoop vlaggen en asmatkunst is de netto-opbrengst met aftrek van kosten als inkoop/verwerving.

Hadden de koersverschillen tussen euro en rupiah vorig jaar nog een positief gevolg voor de cijfers, in 2008 is er sprake van een sterke koersstijging van de rupiah, met als gevolg: koersverlies. De koersverschillen zijn in de projectkosten verwerkt.

	2008	2007
Rentebaten	2.060	8.392
Opbrengst verkoop kunst en vlaggen	2.031	3.287
Koersverschillen	0	3.423
	4.091	15.102

6.3.5 Bestedingen aan de doelstelling

De recapitulatie van lasten betreffende "Besteed aan doelstelling" is als volgt:

	2008	2007
Structurele hulp	392.639	366.684
Voorlichting / bewustmaking	41.460	64.179
Totaal besteed aan doelstelling	434.099	430.863

6.3.5.1 Structurele hulp

In het hierna volgende overzicht staan de kostenposten gegroepeerd:

	2008	2007
<u>Projecten Papua</u>		
Structurele hulp	94.901	198.791
Evaluatiekosten	3.550	0
Kosten eigen activiteiten	57.063	92.832
	<u>155.514</u>	<u>291.623</u>
<u>Projecten STIPER(Landbouw Hogeschool)</u>		
Structurele hulp	81.212	0
Kosten eigen activiteiten	14.141	0
	<u>95.353</u>	<u>0</u>
<u>Projecten Papua New Guinea(onderwijs)</u>		
Structurele hulp	31.797	0
Kosten eigen activiteiten	8.838	0
	<u>40.635</u>	<u>0</u>
<u>Projecten Pelangi(Kindertehuizen)</u>		
Structurele hulp	19.105	23.156
Kosten eigen activiteiten	10.605	5.903
	<u>29.710</u>	<u>29.059</u>
<u>Project Studie(beurzen)fonds</u>		
Structurele hulp	55.519	30.262
Kosten eigen activiteiten	15.908	15.740
	<u>71.427</u>	<u>46.002</u>
SAMENVATTING STRUCTURELE HULP	2008	2007
Totaal Structurele hulp	286.084	252.209
Totaal kosten eigen activiteiten	106.555	114.475
Totale kosten in verband met doelstellingen	<u>392.639</u>	<u>366.684</u>

6.3.5.2 Voorlichting/bewustmaking

De doelstelling voorlichting/bewustmaking heeft vooral te maken met de wijze waarop HAPIN in Nederland verleden, heden en toekomst van Papua en de Papua's onder de aandacht brengt. Zoals eerder vermeld is hier voor een deel sprake van zogenaamde gemengde activiteiten, dat wil zeggen vallen voor een deel onder voorlichting en bewustmaking en voor een deel onder fondsenwerving. In onderstaande tabellen is dat goed zichtbaar.

De kosten voor drukwerk, waaronder de nieuwsbrieven, zijn licht gedaald.

	2008	2007
Nieuwsbrieven	8.451	8.480
Overig drukwerk	335	730
Advertenties	452	1.050
Actie Papuaboer zoekt School(STIPER)	0	18.036
Publieksmanifestatie Janskerk	0	4.869
Bijdrage MelanAsian Culture Day	500	500
Bijdrage Papua Sportdag	500	0
Overige bijdragen	1.172	1.000
	11.410	34.665
Kosten eigen activiteiten	30.050	29.514
Totaal	41.460	64.179

6.3.6 Fondsenwerving

	2008	2007
Nieuwsbrieven	8.451	8.480
Overig drukwerk	335	730
Advertenties	452	1.050
Actie Papuaboer zoekt School(STIPER)	0	18.036
	9.238	28.296
Kosten eigen activiteiten	30.050	31.481
Totaal	39.288	59.777

6.3.7 Beheer en Administratie

De post "Beheer & Administratie" betreft de kosten voor (interne) beheersing en administratievoering. Hiertoe behoren alle kosten van de werkorganisatie, voor zover ze niet ten dienste staan van de doelstellingen.

De totale lasten van HAPIN bedroegen in 2008 afgerond € 501.670. Hiervan is besteed aan Beheer & Administratie € 28.283

Procentueel is dat 5,64% %. In 2007 bedroeg dit percentage 6,73%

7. Kengetallen

		2008	2007
Baten	Eigen fondsenwerving	204.380	227.672
	Totale baten	358.329	346.273
Kosten	Kosten eigen fondsenwerving	39.288	59.777
	Kosten beheer & administratie	28.283	35.417
	Totale lasten	501.670	526.055
Percentages	Kosten eigen fondsenwerving in % van baten eigen fondsenwerving	19,22 %	26,25%
	Besteding aan doelstelling in % van de totale baten	121,15 %	124,43%
	Beheer en administratie in % van totale lasten	5,64 %	6,73%
Verloop	Projecten	291.502	291.622
Doelstelling	Kindertehuizen	29.710	29.059
	Studiefonds	71.427	46.002
	Voorlichting	41.460	64.178
	Totaal doelstelling	434.099	430.861

Er zijn drie kengetallen opgenomen, twee die door het CBF worden geadviseerd en een die door de VFI wordt geadviseerd.

Uit bovenstaande opstelling blijkt dat het percentage kosten eigen fondsenwerving in % van de baten is gedaald tot beneden de norm(25%). Het percentage van de totale baten besteed aan de doelstelling komt daarmee wel boven de 100% uit.

Het vorig jaar geuite streven om de kosten voor beheer & administratie onder de 6% van de totale lasten te houden is gerealiseerd.

Overige informatie

	Werkelijk <u>2008</u>	Begroot <u>2008</u>	Werkelijk <u>2007</u>
<i>Gemiddeld aantal personeelsleden (op basis van 36-urige werkweek)</i>	2,3	2,3	2,9
<i>Bezoldiging bestuurders</i>	nihil	nihil	nihil
<i>Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuurders en directie</i>	nihil	nihil	nihil

De verwachting is dat het gemiddelde aantal personeelsleden in 2009 zal dalen naar 2,0 fte.

8. Staat van aanschafwaarden en afschrijvingen 2008

Omschrijving	Aanschafjaar	Afschr.%	Aanschaf Waarde	Boekwaarde 1-1-2008	(des)invest 2008	Afschrijving 2008	Boekwaarde 31-12-2008
Apparatuur							
Aanleg netwerk	2007	20	1.733	1.444	0	347	1.098
Beeldschermen + laptop	2007	20	1.101	917	0	220	697
Sanyo beamer	2007	20	1.189	991	0	238	753
Server	2007	20	2.220	1.961	0	444	1.517
3 Acer pc's	2007	20	1.918	1.694	0	384	1.632
Subtotaal			8.161	7.008	0	1.632	5.375
Inventaris							
Bureaus, stoelen en kasten	2007	20	1.445	1.204	0	289	915
Subtotaal			1.445	1.204	0	289	915
Software							
Charibase	2007	20	15.515	14.481	0	3.103	11.378
Adobe	2007	20	577	529	0	115	413
Charibase	2008	20	1.200	0	1.200	240	960
Subtotaal			16.092	15.010	1.200	3.458	12.751
Totaal			<u>25.698</u>	<u>23.222</u>	<u>1.200</u>	<u>5.380</u>	<u>19.042</u>

ACCOUNTANTSVERKLARING

Aan de directie en het bestuur van Stichting Hulp aan Papua's in Nood

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 24 tot en met 39 en op pagina 41 opgenomen jaarrekening 2008 van Stichting Papua's in Nood te Utrecht bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de staat van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van de directie en het bestuur

De directie en het bestuur van de stichting zijn verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, zoals opgenomen op pagina 3 tot en met 23 en pagina 40, beide in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 voor Fondsenwervende Instellingen.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslag en voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van vermogen en resultaat relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de stichting. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van schattingen die de directie en het bestuur van de stichting heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

FSV Accountants + Adviseurs B.V.
Laan van Westroijen 6
Postbus 298
4000 AG TIEL

Telefoon: (0344) 61 77 74
Telefax: (0344) 62 39 64
E-mail: Tiel@fsv.nl
Internet: www.fsv.nl

Handelsregister te Utrecht nr. 11020683
Lid van de vereniging SRA
Member of Nexia International

Vestigingen:
Amsterdam, Tiel,
Waalwijk, Zaltbommel

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Hulp aan Papua's in Nood per 31 december 2008 en van het resultaat over 2008 in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 van Fondsenwervende Instellingen.

Voorts melden wij dat het jaarverslag (zoals opgenomen op pagina 3 tot en met 39 en pagina 41), voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Tiel, 15 juni 2009

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

drs. K. Verhoeven RA